

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Державної установи
«Тернопільський обласний центр
контролю та профілактики хвороб
Міністерства охорони здоров'я України»

«02» 11 2022 р. № 119

ПОЛОЖЕННЯ

про оцінку заходів безперервного професійного розвитку на ознаки академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини

I. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає основні засади оцінки на ознаки академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини заходів безперервного професійного розвитку, які розробляються та/або організуються та/або впроваджуються в Державній установі «Тернопільський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України» (далі – Установа).

1.2. Метою оцінки на ознаки академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини (далі – Оцінка) є визначення дотримання загальноприйнятих норм здійснення освітньої діяльності учасниками процесу впровадження заходів безперервного професійного розвитку з дотриманням основних моральних і правових стандартів академічної поведінки та принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності, а також дотримання принципів доказової медицини.

1.3. Положення розроблене відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про професійний розвиток працівників», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», постанови Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року № 725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників», наказів Міністерства охорони здоров'я України від 22 лютого 2019 року №446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» (зі змінами), від 28 вересня 2012 року №751 «Про створення та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України» (зі змінами), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 29 листопада 2012 року за № 2001/22313.

1.4. У Положенні терміни та поняття вживаються у такому значенні:

Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватись учасники процесу БПР під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів безперервного професійного розвитку.

Викладач – особа, що здійснює проведення Заходів БПР із використанням Матеріалів Заходу БПР.

Доказова медицина – добросовісне, точне і свідоме використання кращих результатів клінічних досліджень для вибору лікування конкретного пацієнта.

Заходи безперервного професійного розвитку (далі – Заходи БПР) – освітні заходи медичного спрямування, метою яких є підтримання або підвищення рівня професіоналізму і розвиток індивідуальної медичної практики для задоволення потреб пацієнтів та оптимізації функціонування сфери охорони здоров'я, що розробляються та/або організуються та/або впроваджуються Установою.

Матеріали Заходу БПР – навчальні, методичні та інші матеріали, інструменти оцінювання знань, що мають паперову та/або електронну форму та використовуються в процесі проведення Заходу БПР з метою набуття Учасниками Заходу БПР знань, компетентностей та практичних навичок та/або перевірки такого набуття.

Розробник Матеріалів – особа, що здійснює розробку Матеріалів Заходу БПР з метою використання їх у проведенні Заходів БПР.

Уповноважена особа з питань БПР – особа, відповідальна за процес впровадження заходів безперервного професійного розвитку, що розробляються та/або організуються Установою, що призначається відповідним наказом керівника Установи.

Учасники – медичні та фармацевтичні працівники, до яких належать лікарі, провізори, молодші спеціалісти (фахові молодші бакалаври, молодші бакалаври, бакалаври) з медичною освітою, які беруть участь у Заходах БПР з метою набуття знань, компетентностей та професійних навичок.

Інші терміни вживаються у цьому Положенні у значенні, наведеному в Положенні про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року №725.

II. Дотримання академічної доброчесності

2.1. Дотримання академічної доброчесності Розробниками Матеріалів та Викладачами передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності Учасниками Заходів БПР;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.2. Дотримання академічної доброчесності Учасниками передбачає:

- самостійне виконання навчальних та практичних завдань, завдань контролю результатів навчання;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

2.3. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – використання при розробці та впровадженні матеріалів Заходів БПР (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власної діяльності та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються при розробці та впровадженні матеріалів Заходів БПР;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються Заходів БПР;
- списування – проходження оцінювання набуття знань, компетентностей та практичних навичок у Заході БПР із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної діяльності в рамках процесу БПР. Формами обману є, зокрема, академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво – надання (отримання) Учасником, Розробником Матеріалів або Викладачем чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в процесі впровадження Заходів БПР;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів Учасників;
- надання Учасникам під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;
- вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на Викладача з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

III. Дотримання принципів доказової медицини

3.1. Розробники Матеріалів на всіх етапах процесу мають дотримуватись принципів доказової медицини щодо Матеріалів Заходів БПР.

3.2. Викладачі повинні дотримуватись у Заході БПР змісту, викладеному в Матеріалах Заходу з метою дотримання принципів доказової медицини.

3.3. Дотримання принципів доказової медицини Розробниками Матеріалів передбачає використання паперових та електронних джерел інформації, які включають:

- медико-технологічні документи;
- керівні документи з найкращої клінічної практики і стандарти медичної допомоги;
- міжнародні електронні бази клінічних настанов і стандартів медичної допомоги;
- систематичні огляди, мета аналізи результатів клінічних досліджень, публікації результатів клінічних та інших наукових досліджень у рецензованій науково-дослідній літературі.

IV. Порядок виявлення і встановлення фактів порушення академічної доброчесності

4.1. Контроль за виявленням та встановленням фактів порушення академічної доброчесності здійснюється Уповноваженою особою з питань БПР.

4.2. Прийняття рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності здійснюється Уповноваженою особою з питань БПР.

4.3. За потреби, Уповноважена особа з питань БПР може залучати відповідних фахівців відповідно до напрямку навчання чи освітнього заходу для встановлення факту порушення.

4.4. За наявності технічної можливості контроль за дотриманням академічної доброчесності в частині оцінки набутих знань, компетентностей та практичних навичок у Заходах БПР має здійснюватись автоматично з використанням електронних інструментів перевірки набуття знань, компетентностей та практичних навичок.

4.5. За дії (бездіяльність) щодо порушення академічної доброчесності, особа може бути притягнута до відповідальності з підстав та в порядку, визначених законодавством.

4.6. У випадку встановлення факту порушення академічної доброчесності, Уповноважена особа з питань БПР вживає заходів для притягнення такої особи до академічної відповідальності в порядку, визначеному законодавством.

4.8. Контроль за дотриманням принципів доказової медицини Розробником Матеріалів здійснюється Уповноваженою особою з питань БПР шляхом залучення відповідних фахівців відповідно до напрямку навчання чи освітнього заходу.

4.9 У випадку порушення принципів академічної доброчесності та доказової медицини, Розробник Матеріалів несе відповідальність відповідно до законодавства.

4.10. Настання відповідальності за порушення принципів академічної доброчесності та доказової медицини не звільняє Розробника Матеріалів від зобов'язання здійснити заходи щодо усунення такого порушення.

V. Оскарження рішень, ухвалених щодо порушення академічної доброчесності

5.1. Кожна особа, стосовно якої було ухвалено рішення щодо встановлення факту порушення нею академічної доброчесності, має право ознайомитися з підставою встановлення такого факту, особисто або через представника надавати роз'яснення та подавати зауваження або відмовлятися від надання пояснень.

5.2. Особа, стосовно якої було ухвалено рішення щодо встановлення факту порушення нею академічної доброчесності, має право оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду у порядку, встановленому законодавством.